

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **Q. T. spol. pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 21. apríla 2008, sp. zn. BB-3T 6/2008, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 27. novembra 2008 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podala na Špeciálny súd v Pezinku dňa 17. marca 2008 obžalobu pod č. VII. Gv 71/04-327 na obvinených Q. T., V. T., T. L., H. V., N. L., M. H., V. V. a A. P. pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (skutok v bode I. obžaloby) a trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice a prevádzachstva podľa §171a ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. b/, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť :

obvinený Q. T. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 1/, 2/, 3/, 4/, 6/ obžaloby,

obvinený V. T. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 1/, 2/, 3/, 4/ obžaloby,

obvinený T. L. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 4/ obžaloby,

obvinený H. V. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 4/, 5/ obžalob

obvinený N. L. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 5/, 7/ obžaloby,

obvinení M. H. a V. V. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 4/, 6/ obžaloby,
obvinený A. P. na skutkovom základe uvedenom pod bodom II. 2/, 3/, 5/ obžaloby.

Senát Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 21. apríla 2008, sp. zn. BB-3T 6/2008, pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. odmietol vyššie uvedenú obžalobu a vec vrátil prokurátorovi na došetrenie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že podaná obžaloba bola opretá o dôkazy, ktoré v prípravnom konaní neboli vykonané v súlade so zákonom. Predovšetkým poukázal na skutočnosť, že obžaloba navrhla na hlavnom pojednávaní vypočuť päť svedkov, ktorí boli v prípravnom konaní vypočutí ešte pred vznesením obvinenia. V prípravnom konaní došlo k zásadnému porušeniu práva obvinených na obhajobu, preto takto vykonané dôkazy nie sú použiteľné na hlavnom pojednávaní.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že s tvrdeniami Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica nemôže súhlasiť, pretože sú v rozpore so skutočnosťami uvedenými v spisovom materiáli ako aj ustanoveniami Trestného poriadku.

Poukázal na skutočnosť, že svedkovia D. Due N. a M. H. boli vypočutí dňa 1. februára 2006 tak, ako to uvádza napadnuté uznesenie, pričom obvinenie bolo vznesené dňa 24. januára 2006, teda výsluchy týchto svedkov sa uskutočnili až po vznesení obvinenia.

Ďalší traja svedkovia agent M. S. a agent R. B. ako aj svedok J. B. boli síce vypočutí pred vznesením obvinenia, avšak obžaloba nie je založená len na ich výpovedi. Všetky skutky sú podporené čiastočnými výpoveďami obvinených T. L.a, M. H., A. P. ako aj listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

K námietke špeciálneho súdu, že výpovede svedkov mali byť zopakované po vznesení obvinenia, poukázal na ustanovenie § 199 ods. 5 Tr. por., podľa ktorého je policajt oprávnený po začatí trestného stíhania vykonávať všetky úkony podľa Trestného poriadku, teda aj výsluchy svedkov. Žiadne ustanovenie Trestného poriadku nehovorí o tom, že výpovede

svedkov treba zopakovať po vznesení obvinenia. Práve preto bol na urýchlenie trestného konania zavedený do nášho právneho poriadku kontradiktórny proces, čiže nič nebráni tomu, aby na hlavnom pojednávaní obhajcovia obvinených vypočúvali jednotlivých svedkov a súd rozhodol na základe zásady ústnosti.

Z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a Špeciálnemu súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uložil, aby vo veci konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je dôvodná.

V prerokúvanej veci podľa názoru najvyššieho súdu skutočne došlo zo strany orgánov prípravného konania k závažným procesným pochybeniam, ktoré mali za následok, že dôkazy o ktoré sa opiera obžaloba, nie je možné použiť v súdnom konaní.

Podľa § 1 Tr. por. účelom trestného konania je, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb. V súlade s tým potom Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov, v rámci ktorého sa musia dôsledne dodržiavať základné zásady trestného konania rozvedené v ustanovení § 2 Tr. por. Neodmysliteľnou súčasťou týchto zásad je právo obvineného na obhajobu, ktoré je upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že každý proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu a jeho podstata spočíva v tom, aby sa obvinenému zabezpečilo dôsledné obhajovanie jeho práv. V trestnom konaní sa môže obvinený obhajovať sám, prípadne môže svoje práva uplatňovať prostredníctvom zvoleného alebo ustanoveného obhajcu.

V posudzovanej veci voči obvineným došlo k vzneseniu obvinenia na základe uznesenia vyšetrovateľa z 24. januára 2006, z čoho vyplýva, že obhajcovia obvinených mohli reálne uplatňovať svoje práva až od uvedeného dňa. Neoddeliteľnou súčasťou uplatňovania ich práv je aj právo obhajcu zúčastniť sa od vznesenia obvinenia jednotlivých úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom. Obhajca má teda právo zúčastniť sa pri výsluchu svedka a môže klásť svedkovi otázky. V tomto prípade však obhajcovia nemohli reálne uplatniť svoje právo, pretože výsluchy svedkov M. S., R. B. a J. B. boli vykonané ešte pred vznesením obvinenia voči konkrétnym osobám. Pritom ide o dôkazy, na základe ktorých došlo k podaniu obžaloby. Argumentáciu prokurátora uvedenú v dôvodoch sťažnosti považoval najvyšší súd za neopodstatnenú, pretože sám prokurátor v podanej obžalobe navrhol vypočuť týchto svedkov na hlavnom pojednávaní. Trestný poriadok síce v žiadnom ustanovení neukladá zopakovať výsluchy svedkov, ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia, avšak v každom jednotlivom prípade treba brať v úvahu ustanovenia Trestného poriadku ako celku. Pri tomto výklade prokurátora by základné zásady trestného konania a ustanovenia o právach obvineného v súvislosti s obhajobou stratili svoje opodstatnenie.

S námietkami prokurátora možno súhlasiť iba v prípade svedeckých výpovedí D. D.a, M. H. a T. N., ktorí boli vypočutí až po vznesení obvinenia, ktorú skutočnosť súd prvého stupňa zrejme prehliadol.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa v konkrétnom prípade vychádza z doterajšej aplikácie ustanovení Trestného poriadku v rámci rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 27. novembra 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t , v.r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová